NÄKÖKULMA

Rallin idea on sen arvoitus

HARMI, SIGNOR Corrado Provera.

Richard Burns ja Colin McRae olivat vallattomia velhoja. Heillä oli sunnuntaina henki päällä, heidän kaasujalkansa painoivat tonnikaupalla.

Heidän ja yhden vuotavan iskunvaimentimen takia Peugeotin tehtaan mottoriurheilutoimenjohtajaa, siis teitä, signor Corrado Provera, ei julistettukaan vuoden 2001 Jyväskylän MM-rallin voittajaksi.

MIKSI IHMISMIELI nytkähtää, kun ralliauto liikahtaa?

Kyseessä on syöksy tuntemattomaan. Jyväskylän MM-kilpailu on arvoitus, on vain kehykset, joihin kasataan tai maalataan nopeilla ja oikullisilla metsäteillä sisältöä sekunti sekunnilta, erikoiskoe erikoiskokeelta ja uutinen uutiselta.

Etukäteen et tiedä, aavistat vain. Asetut jonkun puolelle, samaistut, koet, tunnet, hämmästyt, ihailet, yllätyt, tuuletat ja petyt.

Jyväskylän MM-rallista ei koskaan tiedä.

Siksi se vielä viehättää.

SIKSI ME EMME kaipaa näitä määräyksiänne, arvoisa Corrado Provera.

Emme halua, että joku suuri päällikkö tulee kannettavan computerinsa kanssa, vilkaisee meitä hölmöjä urheilun ystäviä alentavasti ja katsoo computerinsa näytöstä, mitä nyt pitää, mitä kannattaa tehdä, miten huolehtia mahdollisimman messevä potti omille leiritulille.

Emme halua, että joku on näin järkevä. Että joku on näin kylmä, tulee ja täyttää rallin viimeisen päivän kehykset ennen kuin rallituristi on päätöspäivän aamu-usvassa edes tajunnut, missä kortteerissa tai millä mättäällä hän tänä aamuna silmistään rähmät kiskoi.

Kilpailun idea on sen arvoitus.

Jos tiedämme, idea on tallattu ja pois. Meitä alkaa haukotuttaa.

SIGNOR CORRADO Provera.

Pidän komeassa tittelissänne ”moottoriurheilutoimenjohtaja” olevaa sanaa ”urheilu” harhaanjohtavana. Teidän ratkaisuillanne ei toisinaan ole juurikaan tekemistä urheilun kanssa.

Mutta, hyvä Corrado Provera, yhdestä asiasta olen kanssanne täsmälleen samaa mieltä. Harri Rovanperä on kelvollinen mies kuljettamaan ralliautoa kiireen kaupalla paikasta A paikkaan B. Minäkin olisin palkannut hänet.

Ei siksi, että Rovanperä on suomalainen, eikä edes siksi, että hän on jyväskyläläinen.

Vaan siksi, että Rovanperä on paitsi nopea, myös tunnollinen ja nöyrä työssään sekä ihminen, jonka päätä tähteys ei ole puristanut ontoksi.

Voin kaiketi tässä vaiheessa tunnustaa, että peukaloni olivat kolme päivää pystyssä Rovanperän puolesta.

Aivan kuten teidänkin, signor Provera.

HYVÄÄ KOTIMATKAA kaikille, myös teille, Corrado Provera.

Me jäämme tänne siivoamaan roskanne ja roskamme. Jäämme odottamaan uutta arvoitusta, vaikkapa jääkiekkokauden alkua.

Jääkiekossa on se miellyttävä puoli, että siinä eivät edes harkimot ja helkovaarat pysty laatimaan kolmannen erän käsikirjoitusta toisella erätauolla. Kaukaloon asti eivät tallimääräykset ole levinneet.

Siellä tyydytään toistaiseksi ainoastaan turpiinlyömismääräyksiin.

ILKKA KULMALA
ilkka.kulmala@keskisuomalainen.fi

RISTO AALTO

Harri Rovanperällä riitti ystäviä joka puolella. Tässä häntä kannustetaan sunnuntaiaamuna Talviaisissa.

Epäonnen soturilla riitti kannattajia joka paikassa

■ Rovanperän iskunvaimentimissa ehkä suunnitteluvirhe.

JYVÄSKYLÄ
Ari Mäntylä

Harri Rovanperä lähti varmistelemaan toista sijaansa Jyväskylän MM-rallin viimeisenä kisapäivänä, mutta joutuikin taipumaan Richard Burnsille ja Colin McRaelle. Burns ajoi 21 erikoiskoetta lopulta 8,9 sekuntia Rovanperää nopeammin, mutta kolmossijan Rovanperä hävisi McRaelle vain 1,6 sekunnilla.

– Harmittaa valtavasti, että näin pienestä jäi kiinni, Rovanperä lausui pettyneenä taistelun tauottua.

Ensin iski ”markan vika”

Erikoiskokeella rajusti kannustusta kerännyt Rovanperä oli rallin päätöspäivänä epäonnen soturi. Hän hävisi sunnuntain ensimmäisellä erikoiskokeella 20 sekuntia viallisen pyöränventtiilin takia ja Burns nousi kintereille 6,2 sekunnin päähän.

– Markan vika. Venttiili meni heti pätkän lähdössä, Rovanperä selvitti epäonneaan 40 kilometriä pitkällä erikoiskokeella.

Rovanperä iski takaisin seuraavalla pikataipaleella Talviaisissa. Hän ajoi pätkän 6,1 sekuntia Burnsia nopeammin, vaikka pyörähtikin yhdessä risteyksessä.

RISTO AALTO

Väsynyt mies rankan urakan jälkeen.

– Spinnattiin ja jouduttiin heittämään U-käännös, koska jarrutus meni vähän pitkäksi. Iskarit alkavat olla taas vetelät. Iskarineste haisee ja se on huono uutinen seuraavaa pätkää ajatellen, Rovanperä raportoi Talviaisen maalissa.

Peugeotin vasemman etupyörän iskunvaimentaja oli ihan losona eikä Rovanperä pystynyt ajamaan täysillä 25 kilometriä pitkää Ouninpohjan pikataivalta. Hän hävisi pohja-ajan runnoneelle Burnsille 21,2 sekuntia.

– Ouninpohja on väärä pätkä lähteä kolmella iskarilla. Keula nyökkäsi hirmuisesti ja auto oli vähällä lentää metsään. Yhtään kovempaa en tohtinut tulla. Auto lähti jo kirjoittamaan pari kertaa. Hyvä, että selvittiin hengissä sieltä, Rovanperä siunaili.

”Iskariongelmiin hupeni yli minuutti”

Rovanperän harmiksi hänen edelleen ehti myös Colin McRae. Rovanperän hyvä ajo ja hurja taistelu palkittiin lopulta neljännellä sijalla.

– Me hävittiin yli minuutti iskariongelmien takia, kun niitä hajosi kolme tässä rallissa, Rovanperä laskeskeli.

Peugeotin tallipäällikön Jean-Pierre Nicolaksen mukaan Rovanperän käyttämissä iskunvaimentimissa on todennäköisesti suunnitteluvirhe.

– Harri käytti vuoden 2001 mallin iskunvaimentimia ja ne eivät jostain syystä kestäneet hyppyjä niin hyvin kuin viime vuoden malliset. Marcus ajoi vuoden 2000 mallin iskunvaimentimilla. Harri valitsi 2001-malliset, koska hän ei ollut testannut viime vuoden mallisia, Nicolas selvitti

Vaikka palkintopallisija valui Rovanperän käsistä viimeisellä erikoiskokeella, saattoi hän olla tyytyväinen vauhtiinsa Jyväskylässä. – Nyt tietää tämän kisan metkut. Nyt tiedän, missä pystyn nykäisemään eroa ensi vuonna, vihjaisi Rovanperä, joka ensi vuoden Suurajoissa ohjastaa Peugeotin tehdasautoa.

Marcus Grönholm

- Ikä: 33.
- Auton merkki: Peugeot.
- Suomen MM-rallin voitto oli Grönholmille kauden ensimmäinen. Kauden muista ralleista koossa on vain neljäs sija Portugalin rallista.
- **Grönholmin MM-voitot:** Ruotsin ralli 2000, Suomen MM-ralli 2000, Uuden-Seelannin ralli 2000, Australian ralli 2000, Suomen MM-ralli 2001. Maailmanmestari: 2000
- **Grönholm Suomen MM-rallissa:**

1989:	Lancia	23. (N/5.)
1990:	Toyota	kesk.
1991:	Toyota	13.
1992:	Toyota	kesk.
1993:	Toyota	10.
1994:	Toyota	5.
1995:	Toyota	2.
1996:	Toyota	4.
1997:	Toyota	kesk.
1998:	Toyota	7.
1999:	Peugeot	4.
2000:	Peugeot	1.
2001:	Peugeot	1.

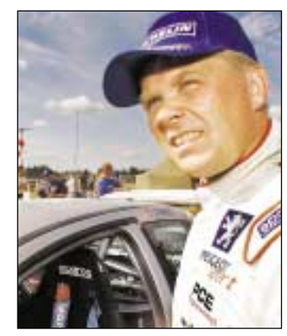

SAMI KERO

Sebastian Lindholm selvitti tyylikkäästi tämän vuoden Jyväskylän.

”Saisinpa taas tehdasauton”, haaveili Lindholm

HALLI
Tuomas Heikkilä

Toisen peräkkäisen suurajovoiton ottaneen Marcus Grönholmin serkku Sebastian Lindholm oli kisan paras yksityiskuski ties monennenko kerran.

– Aika monta kertaa on tullut tuo titteli saalistettua. En edes muista kuinka monta, ”Basti” jutteli, eikä suuremmin riehaantunut hyvästä sijoituksesta.

– Aika tasaisesti tultiin, kovin paljon parempaan ei ollut rahkeita. Yksi sija menetettiin pienten teknisten murheiden vuoksi.

Tehtaan Subarua kuljettanut Petter Solberg oli vielä sunnuntain ensimmäisen EK:n, Moksi-Leustun jälkeen viisi sekuntia yksityis-Peugeotia ohjastanutta Lindholmia perässä, mutta kipusi kahdella viimeisellä pätkällä viisi sekuntia edelle. Näin pitkään seitsemättä sijaa hallussaan pitänyt Lindholm putosi yleiskilpailun kahdeksanneksi.

Viimeisen MM-pistesijan (6.) napannut Carlos Sainz oli minuutin verran Lindholmia ripeämpi.

– Ihan tyytyväinen olen, kahdeksattatoista kertaa Suurajoissa kaahaillut Lindholm summasi. – Loppuvuoden ohjelmassa on kaksi SM-rallia, muusta ei ole toistaiseksi tietoa.

Vuosi sitten Lindholm pääsi maistamaan suurajovauhtia ensimmäisen ja toistaiseksi ainoan kerran tehdaskuljettajana. Alla oli silloinkin Peugeot.

– Käytännössä se oli samanlainen auto kuin tämä. Nyt tämä on vain vuoden liian vanha, Lindholm selvitti.

– Vuoden takainen kisa oli kyllä huikea kokemus. Yksityiskuskilla on aina miljoona asiaa hoidettavana, tehdaskuski saa keskittyä pelkästään ajamiseen. Viime vuoden jälkeen ajattelin, että enää en yksityiskuskina kisaan lähde, mutta niin vain tuli lähdettyä, hän naurahti.

– Jos ensi vuonna taas pääsisi tehdasauton rattiin, haaveili Sebastian Lindholm.

PERTTI KNUUTTILA

Toni Gardemeisterin Mitsubishi haettiin rallin viimeiseltä erikoiskokeelta Ouninpohjasta tämännäköisenä luomuksena.

Toni Gardemeisterin ulosajo ”kruunasi” Mitsubishin rallin

HALLI
Joni Malkamäki

Mitsubishi-tallin osalta Jyväskylän MM-ralli meni pahasti pakkasen puolelle. Tommi Mäkinen keskeytti omaan virheeseen runsaan neljän kilometrin ajon jälkeen. Samaan tervaskantoon näytti hukkuneen koko tallin panos.

Toni Gardemeister taisteli avauspäivänä moniongelmaisen auton kanssa ja putosi minuuttitolkulla kärjestä. Lauantaina ja sunnuntaina vauhti parani, kunnes viimeisellä erikoiskokeella Ouninpohjassa rymisi oikein kunnolla.

Ajokki irtosi oikealle kaartuvasta hypystä epästabiiliin lentoon, laskeutui nokalleen ja suistui rajusti pyörien metsikköön. Onneksi miehet selvisivät rallin ehkä rajuimmasta ulosajosta vammoitta.

Kouvolalaisen toinen näyttömahdollisuus Mitsubishillä on vajaan kuukauden kuluttua Uuden-Seelannin MM-osakilpailussa.

Freddy Loixin kymmenes tila ei varmasti miellyttänyt kolmea autoa ajattanutta Mitsubishin rallitallin päällikkö Andrew Cowania, joka sai viimeiseltä pätkältä mukaansa vielä miljoonalaskun. Uteluun Gardemeisterin jatkomahdollisuuksista ja Jyväskylän MM-rallin mietteistä mies vastasi hölmistyneellä hymyllä ja olan kohautuksilla. – No comment.

Markko Märtin avasi viimein tilinsä

SAMI KERO

Tyytyväinen Markko Märtin.

HALLI
Joni Malkamäki

Markko Märtin parkkeerasi Subarunsa pienen mutta äänekkään fanijoukon eteen Hallin viimeisessä huollossa. Hintelä virolainen nousi hikisenä autosta ja kiitti katseellaan nauhan takana seisseitä kannattajiaan. Nyt se on viimein tehty. MM-pistetili aukeni Subaru-tallissa. Viides tila tuli tarpeeseen.

– Me todellakin tarvitsimme hyvää tulosta. Kausi on ollut todella huono. En koskaan uskonut, että tämä voisi olla näin vaikeaa, Märtin totesi huojentuneena.

Kovin odotuksin Subarun väreihin siirtynyt kuljettaja on ajellut kauden ralleissa hyviä erikoiskoeaikoja, mutta mitään konkreettisia tuloksia ei ole syntynyt. Nollatili kilpailukykyisessä tallissa on herättänyt runsaasti spekulointia Markkon tulevaisuudesta.

– Minulla oli selviä paineita ennen Jyväskylää. Minun oli osoitettava, että pystyn ajamaan MM-tasollakin hyviä tuloksia. Onneksi tämä viimein onnistui.

Märtinin kilpailu sujui alusta saakka erinomaisesti. Rallin alussa hän kamppaili vahvasti nopeimman Subaru-kuljettajan tittelistä, kunnes Burns sai mielialan kohdalleen, ja meni menojaan. Lopputuloksissa ero voittaja Grönholmiin jäi runsaaseen minuuttiin. Märtinin taakse jäi kovia tallikuljettajia: ongelmitta ajanut Carlos Sainz (-22,6 sekuntia) ja Subarulle Burnsin ohella tallipisteitä metsästänyt Norjan Petter Solberg (-1.21,7).

– Auto toimi mahtavasti. Ainoa ongelma oli lauantainen ylipitkä hyppy, joka sotki ajettavuutta ja heikensi aikoja. Tuskin olisimme paremmilla sijoilla, mutta ainakin lähempänä kärkimiehiä.

– Vaikka tiet ovat täällä samantyyppisiä kuin Virossa, teen edelleen paljon pieniä ajovirheitä, jotka maksavat sekunteja. Opin kuitenkin sen, että Jyväskylässä on pakko ajaa jatkuvasti 100 prosenttisella teholla. Varmistelu on mahdotonta. Heti putoaa.

Märtin, 25, on ajanut Jyväskylän MM-rallin nyt viisi kertaa. Vuonna 2000 hän käskytti Toyota Corollan sijalle 10. Subarun tallipaikka aukeni viime kauden kahden muun huippusuorituksen perusteella. Virolainen oli Akropoliksessa viides ja Kyproksella kuudes.

Jyväskylän MM-rallin tulokset (20 parasta)

1.	**Marcus Grönholm** (Timo Rautiainen)	Suomi	*Peugeot*	3.23.12,8
2.	Richard Burns	Britannia	*Subaru*	25,0
3.	Colin McRae	Britannia	*Ford*	32,3
4.	**Harri Rovanperä** (Risto Pietiläinen)	Suomi	*Peugeot*	33,9
5.	Markko Märtin	Viro	*Subaru*	1.17,9
6.	Carlos Sainz	Espanja	*Ford*	1.40,5
7.	Petter Solberg	Norja	*Subaru*	2.39,6
8.	**Sebastian Lindholm** (Timo Hantunen)	Suomi	*Peugeot*	2.44,6
9.	**Pasi Hagström** (Tero Gardemeister)	Suomi	*Toyota*	5.01,2
10.	Freddy Loix	Belgia	*Mitsubishi*	5.05,4
11.	**Janne Tuohino** (Petri Vihavainen)	Suomi	*Toyota*	5.52,1
12.	Kenneth Eriksson	Ruotsi	*Hyundai*	6.46,4
13.	Alister McRae	Britannia	*Hyundai*	7.26,6
14.	Gilles Panizzi	Ranska	*Peugeot*	7.29,1
15.	Armin Schwarz	Saksa	*Skoda*	9.02,2
16.	**Markku Alen** (Ilkka Riipinen)	Suomi	*Ford*	10.48,0
17.	Neil Wearden	Britannia	*Peugeot*	11.51,8
18.	Bruno Thiry	Belgia	*Skoda*	11.59,8
19.	**Jouni Ahvenlammi** (Teppo Leino)	Suomi	*Toyota*	12.55,1
20.	Hamed al Wahaibi	Oman	*Subaru*	12.55,9

MM-sarjan pisteet (9/14 osakilpailun jäkeen)

Kuljettajat			Pisteet
1. Tommi Mäkinen	**Suomi**	*Mitsubishi*	**40**
2. Colin McRae	Britannia	*Ford*	34
3. Carlos Sainz	Espanja	*Ford*	27
4. Harri Rovanperä	**Suomi**	*Peugeot*	**23**
5. Richard Burns	Britannia	*Subaru*	21
6. Marcus Grönholm	**Suomi**	*Peugeot*	**14**
Francois Delecour	Ranska	*Ford*	14
8. Didier Auriol	Ranska	*Peugeot*	10
9. Petter Solberg	Norja	*Subaru*	9
Freddy Loix	Belgia	*Mitsubishi*	9
11. Armin Schwarz	Saksa	*Skoda*	7
12. Thomas Rådström	Ruotsi	*Mitsubishi*	6
Gilles Panizzi	Ranska	*Peugeot*	6
14. Toni Gardemeister	**Suomi**	*Mitsubishi*	**5**
15. Toshihiro Arai	Japani	*Subaru*	3

Valmistajat

1. *Ford*	66	4. *Subaru*	35
2. *Mitsubishi*	66	5. *Skoda*	15
3. *Peugeot*	39	6. *Hyundai*	10

N-ryhmän 5 parasta Jyväskylässä

1.Marcos Ligato	Argentiina	*Mitsubishi*	3.44.36,2
2.Gabriel Pozzo	Argentiina	*Mitsubishi*	-49,4
3.Kaj Kuistila	Suomi	*Mitsubishi*	-1.23,6
4.Jukka Ketomäki	Suomi	*Mitsubishi*	-5.23,3
5.Ari Laivola	Suomi	*Mitsubishi*	-5.53,1

Ajamatta olevat MM-osakilpailut: 10. Uusi-Seelanti (20.–23.9.) 11. San Remo (4.–7.10.) 12. Korsika (18.–21.10.) 13. Australia (1.–4.11.) 14. RAC (22.–25.11.)

DOWN LEIKKONEN